

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PLANU PRACY
Suwalskiego Parku Krajobrazowego (SPK) na 2022 rok**

Lp.	Planowane działania	czas realizacji	Realizacja
I	Ochrona przyrody i krajobrazu		
1.	Prace monitoringowe		
a)	populacji bociana białego,	VII	Skontrolowano łącznie 110 gniazd, stwierdzono 75 par bocianów, w tym 59 par z młodymi. W granicach SPK skontrolowano 70 gniazd, 40 gniazd było zajętych, w nich stwierdzono 80 osobników dorosłych i 83 osobników młodych; średnia liczba młodych: 2,1 młodych/parę dorosłych i 2,4 młodych/ parę dorosłych, która wyprowadziła lęg.
b)	miejsc hibernacji nietoperzy.	II	Skontrolowano 22 piwnice ziemianki (11 na terenie SPK), w piwnicach zimowało od 0 do 24 osobników nietoperzy. Łącznie stwierdzono zimowanie 232 nietoperzy należących do 5 gatunków: nocek rudy (131 os. łącznie/59 os. na terenie SPK), mroczek pozłocisty (19/11 os.), gacek brunatny (41/23 os.), mopek (27/9 os.), nocek Natterera (14/5 os.).
2.	Inwentaryzacje przyrodnicze: wybranych gatunków chronionych lub znajdujących się w załącznikach Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej.	III-VII	Ptaki wodne rezerwatu Jezioro Hańcza: gatunki lęgowe/potencjalnie lęgowe: gągoł, krzyżówka, łabędź niemy, perkoz dwuczuby; gatunki korzystające z jeziora w trakcie sezonowych migracji: czernica, głowienka, łabędź krzykliwy, nur czarnoszyi, tracz nurogęs, tracz bielaczek; pozostałe gatunki: kormoran czarny, łyska, śmieszka; ptaki związane z wodami korzystające z jeziora: bielik, czapla biała, czapla siwa, trzciniak
3.	Organizowanie działań związanych z czynną ochroną przyrody na terenie rezerwatów „Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą” i „Rutka” oraz na terenie użytku ekologicznego jez. Purwin.	IV-XI	Działania związane z czynną ochroną przyrody na terenie rezerwatów: -„Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą” - ekstensywny wypas bydła przez właściciela gruntu; -„Rutka” - ekstensywny wypas gruntu prowadzony przez dzierżawcę, tj. Stowarzyszenie Miłośników SPK „Kraina Hańczy”. W bieżącym roku zgodnie z zaleceniami ochronnymi użytku ekologicznego jez. Purwin nie wykaszano.
4.	Organizowanie działań związanych z usuwaniem z terenu SPK gatunków obcych roślin inwazyjnych ze szczególnym uwzględnieniem barszczu Sosnowskiego.	V - X	Wykoszono płaty barszczu Sosnowskiego w miejscowości Wodзилki i Sidory.
5.	Opieka nad zwierzętami wymagającymi leczenia,	VI-VII	W 2022 r. przeprowadzono 2 interwencje: 1 bocian biały, potrącony przez

	odłów i przekazywanie do azylu dla dzikich zwierząt.		samochód; 1 dzięcioł duży znaleziony z uszkodzonym skrzydłem. Oba ptaki zostały odwiezione do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt w Mikołajówce
6.	Bieżący przegląd stanu oznakowania granic Parku oraz obiektów prawnie chronionych (pomniki przyrody, rezerваты, użytki ekologiczne). Uzupełnianie braków lub zgłaszanie organom nadzorującym obiekty chronione.	V-X	Na bieżąco dokonywano przeglądu stanu oznakowania granic Parku oraz obiektów prawnie chronionych (pomniki przyrody, rezerваты, użytki ekologiczne) na terenie Parku. Na bieżąco również uzupełniano braki w oznakowaniu.
7.	Udział w postępowaniach administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji na wycinkę drzew na gruntach miasta Suwałki.	I-XII	Informacja w osobnym zestawieniu.
8.	Prowadzenie ewidencji oraz gromadzenie informacji na temat gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie SPK, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych.	I-XII	Stan ewidencji na dzień 31 grudnia 2022 r.: 2520 gatunków zwierząt (217 kręgowców i 2303 bezkręgowców); 943 gatunków roślin (840 roślin naczyniowych, 96 mchów, 7 wątrobowców); 237 gatunków grzybów (w tym porostów). Bazy są stale uzupełniane.
II	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń parku		
1.	Patrolowanie terenu Parku i otuliny w celu identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony SPK oraz innych przepisów z zakresu ochrony środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopalin, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych).	I-XII	Straż na bieżąco patrolowała teren Parku i otuliny w celu identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony Parku oraz innych przepisów z zakresu ochrony środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopalin, odprowadzania ścieków bytowych, parkowania pojazdów w miejscach do tego wyznaczonych, właściwej gospodarki rybackiej (interwencja w sprawie zatopienia niewodu w jeziorze Hańcza).
2	Współpraca z organami administracji państwowej (m.in. RDOŚ, WIOŚ, Policją, Inspektorem Nadzoru Budowlanego) w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku.	I-XII	<ul style="list-style-type: none"> - wnioski do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego o wydanie nakazu rozbioru zrujnowanego w wyniku pożaru budynku mieszkalnego w Bachanowie, - zgłoszenie do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego samowoli budowlanych znajdujących się w m. Kleszczówek, - zgłoszenie do RDOŚ w Białymstoku nielegalnych pomostów przy brzegach jeziora Hańcza, - zgłoszenie na Policję oraz do Okręgowego Urzędu Górniczego nielegalnego poboru piasku i żwiru w m. Gulbieniszki, - zgłoszenie do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego nielegalnego obiektu budowlanego oraz na Policję nielegalnych prac ziemnych i wycinkę drzew nad jeziorem Perty w m. Kleszczówek, - zgłoszenie RDOŚ w Białymstoku zatopionego niewodu w jeziorze Hańcza.
3.	Kontrola i uzupełnienie oznakowania i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się,	V-VIII	Na bieżąco dokonywano przeglądu stanu oznakowania granic Parku oraz obiektów prawnie chronionych (pomniki przyrody, rezerваты, użytki ekologiczne) na terenie Parku. Na bieżąco również uzupełniano braki

	uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych zarządzanych przez Park.		w oznakowaniu.
III	Ochrona wartości historycznych i kulturowych		
1.	Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz z innymi jednostkami upowszechniającymi wartości historyczno-kulturowe obszaru Parku w zakresie ochrony obiektów istotnych dla kultury i tradycji regionu.	V-XI	a) przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „KRAINA HAŃCZY” i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków prowadzono badania archeologiczne sondażowe wyprzedzające oraz badania archeologiczne w formie nadzoru związane z budową ciągu schodów terenowych od strony północnej na zabytku grodzisko pradziejowe i wczesnośredniowieczne na gruntach wsi Czajewszczyzna (Góra Zamkowa). b) Park wziął udział w kontroli przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przeprowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku Delegatura w Suwałkach na Górze Zamkowej w Szurpiłach, zarządzanej przez Nadleśnictwo Suwałki.
2.	Prowadzenie ewidencji oraz gromadzenie informacji na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.	I-XII	Park na bieżąco prowadzi ewidencję oraz gromadzi informacje na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.
3.	Inicjowanie i organizowanie prac związanych z ochroną i zagospodarowaniem turystycznym obiektów cennych pod względem kulturowym.	VII-XI	Wykonano kolejny odcinek schodów terenowych na północnym stoku wzniesienia Góry Zamkowej w Szurpiłach w ramach zadania „Ochrona wartości przyrodniczych i historycznych Góry Zamkowej w Szurpiłach - etap II”. Wykonano 8 metrowe schody zabezpieczające wzniesienie przed dalszą erozją i kanalizując ruch turystyczny w obrębie grodziska. Zadanie dofinansowane przez Województwo Podlaskie.
4.	Ochrona parku podworskiego w Starej Hańczy poprzez regularne prace pielęgnacyjne: wykaszanie i udrażnianie ciągów komunikacyjnych.	I-XII	Regularnie wykaszano i odkrzaczano park w Starej Hańczy. Na bieżąco udrażniano ciągi komunikacyjne udostępniając część parku dla turystów.
5.	Organizacja Nocy Świętojańskiej w Turtulu.	V-VI	W dniu 24 czerwca 2022 r. zorganizowano we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, Gminą Jeleniewo i Urzędem Miasta Suwałki „Noc Świętojańską w Turtulu”. W programie wydarzenia znalazły się m.in. konkurs na najpiękniejszy wianek, poszukiwanie "kwiatu paproci" - gra terenowa, palenie ogniska w trakcie całego wieczoru, występy zespołów ludowych i folkowych (Szuwarki z Wiżajn. Onegdaj z Filipowa, Chłopcy z Nowoszyszek, Susz z Suwałk) oraz pokaz tańca z ogniem. Tegoroczna impreza upamiętniła również postać jednej z najwybitniejszych polskich pisarek, która urodziła się w Suwałkach, Marii Konopnickiej, której Rok ustanowił Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.
6.	„Dzień otwarty w SPK” - organizacja gry terenowej połączonej z aktywnym wypoczynkiem i poznawaniem SPK (realizacja uzależniona od	V-VII	W dniu 23 lipca 2022 r. zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” grę terenową „Fascynujący świat przyrody i kultury SPK” skierowaną do grup rodzinnych, która zakładała rozwiązywanie

		pozyskania środków finansowych).		zadań przygotowanych na dwóch trasach (5 i 10 km), poprowadzonych ścieżką edukacyjną „Wokół jeziora Jaczno” i wzdłuż jeziora Kamendul. W grze udział wzięły 72 osoby, tworzące 20 drużyn. Dofinansowanie - Województwo Podlaskie.
7.		„Poznaj swoją małą ojczyznę” - wycieczka krajoznawcza dla laureatów konkursu wiedzy o SPK i Suwałkach (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych).	VIII-IX	W dniu 23 września 2022 r. zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” wycieczkę krajoznawczą dla laureatów VII edycji konkursu wiedzy o SPK i Suwałkach „Poznaj swoją małą ojczyznę”. Uczestnicy wycieczki zwiedzili m.in. Górę Cisową, Starą Hańczę, Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczę, rezerwat Rutka, Izbę Pamięci Jaćwieskiej w Szurpiłach i Turtul. Dofinansowanie - Miasto Suwałki.
8.		Ochrona zabytkowych cmentarzy na terenie SPK (ewangelickich i cmentarza właścicieli majątku Stara Hańcza) - odkrzaczanie cmentarzy oraz zajęcia edukacyjne online na temat tych obiektów (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych).	IX-XI	Projekt „Ochrona cmentarzy SPK” skierowany został o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego WP. Z powodu braku uzyskania dofinansowania nie został zrealizowany.
9.		Badania archeologiczne na Górze Cisowej - weryfikacja powiązań charakterystycznego wzniesienia Suwalszczyzny z obecnością plemion jaćwieskich (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych).	III-XII	Projekt „Badania archeologiczne Góry Cisowej” skierowany został o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego WP. Z powodu braku uzyskania dofinansowania nie został zrealizowany.
10.		Udział w ogólnopolskiej akcji Europejskie Dni Dziedzictwa - organizacja, dla grup szkolnych, wędrówek związanych z dziedzictwem kulturowym na terenie SPK.	IX	W dniach 12-16 września 2022 r. zorganizowano obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, w których uczestniczyło 19 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Krasnopolu. Uczestnicy obchodów wędrowali z przewodnikiem ścieżką poznawczą „U źródeł Szeszupy”, która przybliżyła dziedzictwo kulturowe SPK.
11.		Obchody Międzynarodowego Dnia Krajobrazu - organizacja spacerów krajobrazowych ścieżkami edukacyjnymi Parku.	X	W dniu 20 października 2022 r. zorganizowano obchody Dnia Krajobrazu w postaci spacerów krajobrazowych ścieżką poznawczą „Doliną Czarnej Hańczy” dla grup szkolnych. W obchodach udział wzięło 17 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 10 w Suwałkach.
IV	Działalność edukacyjna			
1.	Organizacja:			
a)		XXI edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej „Poznajemy parki krajobrazowe Polski” (etapy: szkolny, gminny, parkowy, wojewódzki) dla uczniów kl.VI - VIII SP;	I-III	Zorganizowano 4 etapy (szkolny, parkowy, gminny, wojewódzki) XXI edycji ogólnopolskiego konkursu przyrodniczego „Poznajemy parki krajobrazowe Polski”. Konkurs skierowany był do uczniów kl. VI-VIII SP i przebiegał pod hasłem „O wodzie w przyrodzie”. Do I etapu konkursu przystąpiło 19 uczniów z dwóch szkół: z Wiżajn i Jeleniewa. Zadaniem uczestników konkursu było rozwiązanie testu składającego się z 25 pytań, z czego 15 dotyczyło wody, natomiast 10 dotyczyło znajomości SPK. W czwartym etapie wojewódzkim rywalizowały ze sobą trzy 3-osobowe drużyny reprezentujące poszczególne parki krajobrazowe województwa podlaskiego. Zwycięzcom okazała się drużyna z

			Zespołu Szkół Samorządowych w Krynkach. Drugie miejsce zajęła reprezentacja ze SP w Jeleniewie, natomiast trzecie miejsce przypadło SP w Drozdowie. W konkursie nagrodzono 9 osób. Nagrody rzeczowe ufundowało Województwo Podlaskie.
b)	międzyszkolnego konkursu wiedzy o SPK pt. „Poznaj swoją małą ojczyznę” dla uczniów klas VI-VIII suwalskich szkół podstawowych (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych);	VIII-IX	Zorganizowano międzyszkolny konkurs wiedzy o SPK pt. „Poznaj swoją małą ojczyznę” dla uczniów klas VI-VIII suwalskich szkół. Do konkursu zgłosiło się 128 uczniów z 8 szkół podstawowych z Suwałk. Konkurs polegał na rozwiązaniu testu zawierającego pytania na temat walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych SPK. Główną nagrodą w konkursie była wycieczka autokarowa po Parku, w której uczestniczyło 42 laureatów i 7 opiekunów. Wycieczkę zorganizowano przy dofinansowaniu ze Stowarzyszenia Miłośników SPK „Kraina Hańczy” i Urzędu Miasta Suwałki.
c)	współorganizacja wspólnie z Białowieskim Parkiem Narodowym XI edycji Konkursu Wiedzy Ekologicznej „Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce” (etap szkolny, powiatowy, finał wojewódzki) dla uczniów kl. VII - VIII SP;	IX-XII	Wspólnie z Białowieskim Parkiem Narodowym przeprowadzono XI edycję Konkursu Wiedzy Ekologicznej „Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce”. Konkurs skierowany było do uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych województwa podlaskiego. W pierwszym etapie szkolnym do konkursu przystąpiło 22 uczniów z dwóch szkół podstawowych: z Wiżajn i Jeleniewa. Finał wojewódzki odbył się 1 grudnia 2022 r. w Białowieskim Parku Narodowym, do którego zakwalifikowała się uczennica ze SP w Jeleniewie.
d)	międzyszkolnego konkursu literacki pt. „Nietoperz - fajny zwierz” dla uczniów klas V-VII SP;	III-IV	Zorganizowano międzyszkolny konkurs literacki „Nietoperz - fajny zwierz” dla uczniów klas V-VII SP. W konkursie uczestniczyło 11 uczniów ze szkół z terenu SPK i otuliny. Konkurs polegał na przygotowaniu wiersza, rymowanki na temat nietoperzy zamieszkujących teren Parku. W konkursie nagrodzono 5 laureatów. Nagrody rzeczowe ufundowało Stowarzyszenie Miłośników SPK „Kraina Hańczy” i SPK.
e)	międzyszkolnego konkursu plastycznego pt. „Fascynujący świat nietoperzy” dla uczniów klas „0” – IV SP. Przygotowanie pokonkursowej wystawy prac plastycznych;	III-IV	Przeprowadzono międzyszkolny konkurs plastyczny „Fascynujący świat nietoperzy” dla uczniów klas „0”-IV SP. Zadaniem uczestników konkursu było przygotowanie pracy plastycznej przedstawiającej wybrany gatunek nietoperza występującego na terenie Parku. Na konkurs wpłynęło 139 prac z pięciu szkół podstawowych: z Wiżajn, Jeleniewa, Pawłówki, Przerośli i Rutki-Tartak. W konkursie nagrodzono 45 prac. Nagrody rzeczowe ufundowało Stowarzyszenie Miłośników SPK „Kraina Hańczy” i SPK. Prace laureatów konkursu zostały wyeksponowane na pokonkursowej wystawie prac plastycznych, która powstała w siedzibie SPK w Turtulu.
f)	międzyszkolnego konkursu ekologicznego w dwóch kategoriach na wykonanie ekostroju oraz ekozabawki z surowców wtórnych pochodzących z recyklingu dla uczniów SP;	V-VI	Zorganizowano międzyszkolny konkurs ekologiczny w dwóch kategoriach: na wykonanie ekostroju oraz ekozabawki z surowców wtórnych pochodzących z recyklingu. Konkurs skierowany był do uczniów szkół podstawowych. W konkursie uczestniczyło 32 uczniów ze szkół: w Jeleniewie, Wiżajnach, Przerośli i Pawłówce. W kategorii ekostroj przyznano jedną nagrodę i jedno wyróżnienie, natomiast w kategorii ekozabawka przyznano 5 nagród. Nagrody rzeczowe ufundowało Stowarzyszenie Miłośników SPK „Kraina Hańczy” i SPK.

g)	międzyszkolnego konkursu plastycznego w dwóch kategoriach: na projekt i wykonanie ekologicznej kartki świątecznej o tematyce bożonarodzeniowej i noworocznej oraz na wykonanie ozdoby choinkowej dla uczniów przedszkoli i klas „0”- III SP.	XI-XII	Na konkurs wpłynęło 89 kartek i 49 ozdób choinkowych z 5 szkół podstawowych: z Wizajn, Jeleniewa, Rutki-Tartak, Przerośli i Pawłówki. W kategorii kartka świąteczna przyznano 36 nagród, natomiast w kategorii ozdoba choinkowa przyznano 17 nagród. Nagrody rzeczowe ufundowało Stowarzyszenie Miłośników SPK „Kraina Hańczy” i SPK. Wybrane kartki wykorzystano do przesłania życzeń świątecznych instytucjom współpracującym z SPK.
h)	współorganizacja kolejnej edycji Pikniku Podlaskich Parków Narodowych i Krajobrazowych	VII	W dniu 31 lipca 2022 uczestniczono w Pikniku Podlaskich Parków Narodowych i Krajobrazowych w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie. Przygotowano stoisko edukacyjne z grami, konkursami, zabawami o tematyce przyrodniczej. Podczas Pikniku rozdawano wydawnictwa i gadżety Parku. Dodatkową atrakcją była gra terenowa przybliżająca zwiedzającym ochronę przyrody oraz bogactwo przyrodniczo-kulturowe województwa podlaskiego. Przejście gry zapewniało symboliczną odznakę znawcy podlaskich parków oraz drobne upominki.
2.	Edukacja dzieci i młodzieży:		
a)	organizowanie i prowadzenie zajęć „Zielonej szkoły w Turtulu”.	I-XII	W 2022 r. SPK prowadził zajęcia dla 2 279 osób w ramach „Zielonej szkoły w Turtulu” w zakresie ochrony środowiska, ekologii, geomorfologii, historii i kultury regionu.
b)	„Zimowe spotkania z SPK” - w zależności od panującej w kraju sytuacji epidemiologicznej, spotkania będą miały formę zajęć stacjonarnych lub będzie to cykl postów/artykułów skierowanych do dzieci i młodzieży umieszczanych na profilu Facebook SPK, w okresie ferii zimowych.	I-II	W okresie ferii zimowych 2022 r., w ramach „Zimowych spotkań z SPK”, na portalu społecznościowym Facebook SPK, w pierwszym tygodniu ukazał się cykl postów, dotyczących zabytków kultury znajdujących się na terenie Parku. Natomiast w drugim tygodniu przeprowadzono akcję pn. „Konkursowe ferie z SPK”, w ramach których codziennie ogłaszano mini konkurs, w którym można było wygrać wydawnictwa i gadżety SPK.
c)	Popularyzacja wiedzy o Parku wśród uczniów różnych typów szkół spoza terenu SPK.	X	Zorganizowano zajęcia wyjazdowe w SP nr 10 w Suwałkach. Tematyka zajęć dotyczyła walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych SPK.
3.	Organizacja i udział w akcjach i imprezach związanych z kalendarzem ekologicznym, m.in.:		
a)	Dnia Ziemi (22 kwietnia) – impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży (metoda realizacji uzależniona od obowiązujących restrykcji sanitarnych),	IV	W dn. 28 kwietnia zorganizowano Dzień Ziemi - imprezę plenerową dla dzieci i młodzieży, podczas której uczestnicy przespacerowali się ścieżką poznawczą „Doliną Czarnej Hańczy” pod opieką przewodnika, posłuchali opowieści o nietoperzach oraz zwiedzili pokonkursową wystawę prac plastycznych. Impreza zakończyła się wspólnym ogniskiem w Turtulu. Uczestniczyło w niej 75 uczniów.
b)	Światowego Dnia Ochrony Środowiska - impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży, podczas której nastąpi rozstrzygnięcie konkursu na ekostrój i ekozabawkę (metoda realizacji uzależniona od obowiązujących restrykcji sanitarnych);	V-VI	W dn. 7 czerwca w ramach obchodów Światowego Dnia Ochrony Środowiska, zorganizowano dla dzieci i młodzieży imprezę plenerową, w trakcie której nastąpiło rozstrzygnięcie wcześniej ogłoszonych konkursów na wykonanie stroju ekologicznego i ekozabawki z surowców wtórnych. Podczas imprezy uczestnicy prezentowali swoje prace konkursowe, zwiedzali ścieżkę edukacyjną „Opowieści

			Turtula” oraz uczestniczyli we wspólnym ognisku. W imprezie wzięło udział 32 uczniów ze szkół podstawowych z terenu SPK.
c)	akcja „Sprzątanie Świata – Polska 2022” – tygodniowe porządkowanie ścieżek edukacyjnych i szlaków turystycznych SPK (metoda realizacji uzależniona od obowiązujących restrykcji sanitarnych),	IX	W dniach 26-30 września 2022 r. zorganizowano akcję „Sprzątanie Świata - Polska 2022” pod hasłem „Wszystkie śmieci są nasze”. Wzięło w niej udział 350 uczniów ze szkół podstawowych z: Wiżajn, Jeleniewa, Rutki-Tartak, Pawłówek, Krasnopol, Poddubówka oraz SP nr 11 i 6 w Suwałkach. Uporządkowano 70 km szlaków turystycznych i ścieżek poznawczych przebiegających po terenie SPK.
d)	Europejski Dzień bez Samochodu (Rowerowe Sprzątanie Świata).	IX	Zorganizowano rajd rowerowy po terenie SPK połączony ze sprzątnięciem szlaków rowerowych Parku. Wzięło w nim udział 30 uczniów z SP w Jeleniewie, Wiżajnach i Rutce-Tartak.
4.	Informowanie o przepisach ochrony środowiska i przyrody:		
a)	informowanie zainteresowanych o przepisach związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych na terenie Parku oraz architekturą regionalną Suwalszczyzny (ulotka),	I-XII	na bieżąco i w zależności od potrzeb Park informował zainteresowanych o przepisach związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych na terenie Parku oraz architekturą regionalną Suwalszczyzny. Zainteresowanym przekazywano ulotkę na temat zasad lokalizacji i przepisów dotyczących budownictwa.
b)	informowanie zainteresowanych o przepisach związanych z funkcjonowaniem parku krajobrazowego.	I-XII	na bieżąco i w zależności od potrzeb informowano zainteresowanych o przepisach związanych z funkcjonowaniem parku krajobrazowego.
5.	Działalność wydawnicza Parku:		
a)	opracowywanie materiałów informacyjnych, kart pracy oraz prezentacji multimedialnych na potrzeby realizowanych zadań z zakresu edukacji;	I-III	opracowano i przygotowano prezentacje multimedialne oraz karty pracy nt. geomorfologii SPK, zajęcia szaraka oraz zwiastunów wiosny, które wykorzystywane były w ramach prowadzonych zajęć w „Zielonej szkole w Turtulu”. Dodatkowo opracowano zagadnienia dotyczące światowych zasobów wód słodkich i słonych i pojezierzy oraz prezentację multimedialną pn. „Ryby duże i małe: o naszych największych i najmniejszych rybach”, które umieszczono w repetytorium przygotowanym dla uczniów w ramach konkursu „Poznajemy parki krajobrazowe Polski”. Repetytorium znajduje się na ogólnopolskiej stronie www.parkikrajobrazowe.pl
b)	wydanie zeszytu edukacyjnego „Ptaki drapieżne SPK” (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych);	IX-XII	wydano zeszyt edukacyjny pn. „Skrzydłaci łowcy SPK” w ilości 1 tys. sztuk. W zeszycie zawarte zostały podstawowe informacje o ptakach szponiastych i sowach SPK. Opisany został ich wygląd, cechy charakterystyczne związane z przystosowaniem do drapieżnego trybu życia, zachowania, zwyczaje, pokarm, sposoby polowania, a także miejsca gniazdowania. Zeszyt wzbogacony został rysunkami i opisami 9 gatunków ptaków szponiastych i 4 sów występujących na terenie SPK. W publikacji znalazło się również wiele ciekawostek oraz zadań do samodzielnego wykonania przez dzieci, w postaci zagadek, rebusów, krzyżówki.
c)	przygotowywanie tekstów do publikacji	XI-XII	przygotowano treści edukacyjne do kalendarza SPK na rok 2023.

	popularyzujących walory Parku;		
	d) aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony parku www.spk.org.pl	I-XII	na bieżąco aktualizowano treści strony Parku www.spk.org.pl m.in. poprzez zamieszczanie relacji z bieżących wydarzeń, wzbogacanie galerii zdjęć, aktualizowanie informacji.
	6. gromadzenie i udostępnianie opracowań i publikacji poświęconych wartościom przyrodniczym, krajobrazowym, historycznym, kulturowym SPK.	I-XII	na bieżąco gromadzono i udostępniano opracowania i publikacje poświęcone wartościom przyrodniczym, krajobrazowym, historycznym i kulturowym.
V	Działalność w zakresie turystyki, rekreacji i promocji		
	1. Działalność informacyjna i promocyjna SPK:		
	a) obsługa grup wycieczkowych - przewodnictwo wycieczek autokarowych po Parku, oprowadzanie po wystawach czasowych, Izbie regionalnej i po ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych,	IV-X	obsługa wycieczek autokarowych i terenowych po ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych (poza działalnością Zielonej Szkoły w Turtulu) obsłużono 80 osób, m.in. przeprowadzono prelekcję o Parku studentom ekobiznesu Uniwersytetu w Białymstoku, studentom gospodarki przestrzennej Uniwersytetu Warszawskiego oraz grupie polsko-litewskiej.
	b) obsługa punktu informacji turystycznej w siedzibie SPK oraz prowadzenie statystyki ruchu turystycznego,	I-XII	punkt informacji turystycznej VII-VIII pracował 6 dni w tygodniu (pn.-pt. 7.30 - 18.00, soboty 10.00 - 17.00), poza sezonem w godzinach pracy SPK. W IT udzielono informacji 2 102 osobom, w tym 61 turystom z zagranicy z 14 krajów.
	c) gromadzenie i aktualizowanie danych dotyczących turystyki pobytowej oraz ich rozpropagowanie na stronie internetowej Parku i w wydawanych informatorach,	I-XII	na bieżąco gromadzono i aktualizowano dane dotyczące turystyki pobytowej na stronie internetowej Parku oraz na serwisie Google Maps.
	d) przekazywanie materiałów promocyjnych Parku na targi i imprezy turystyczne.	II-X	przekazano materiały promocyjne Parku na targi i imprezy turystyczne: Międzynarodowe Targi Turystyki i Czasu Wolnego we Wrocławiu (04.-06.03.2022), Targi Turystyczne BALTOUR w Rydze (01.-03.04.2022), Bieg Ultra-Hańcza (01.-03.04.2022), Międzynarodowe Targi Turystyki Globalnie w Katowicach (18.-20.03.2022), Międzynarodowe Targi Turystyczne REGIONTOUR w Brnie (20.-23.10.2022).
	2. Organizacja i udział w akcjach i imprezach promujących Park, ochronę środowiska oraz walory turystyczno-krajobrazowe:		
	a) udział w krajowych targach turystycznych (realizacja uzależniona od obowiązujących wytycznych sanitarnych),	II-X	promowano Park poprzez przekazanie materiałów i gadżetów promocyjnych na stoiska wystawiennicze Urzędu Miasta Suwałki podczas krajowych i zagranicznych targów turystycznych (punkt 1.d).
	b) udział w imprezach poświęconych tematyce turystyczno-edukacyjnej (realizacja uzależniona od obowiązujących wytycznych sanitarnych),	VI-VII	uczestniczono i promowano Park podczas: Festiwalu Ekologicznego „EKO WIZJA 2” w Suwałkach (05.06.2022), Festiwalu Augustowskiego Festiwalu Pasji do Nauki (10.-11.06.2022) oraz wygłoszono wykład „Hańcza najgłębsze jezioro w Polsce”, Pikniku Podlaskich Parków Narodowych i Krajobrazowych w Wasilkowie (31.07.2022).

c)	organizacja „Świętojańskiej Wędrówki” dla mieszkańców Suwałk i osób zainteresowanych (realizacja zadania uzależniona od pozyskania środków finansowych),	V-VI	W dniu 24 czerwca 2022 zorganizowano wycieczkę pieszą dla 50 mieszkańców Suwałk pod hasłem „Świętojańska Wędrówka w SPK - przez łopuchowskie głazowisko”. Trasa wędrówki (5 km) ukazywała centralną część Parku od miejscowości Błaskowizna przez Łopuchowo, z główną atrakcją przyrodniczą rezerwat przyrody „Głazowisko Łopuchowskie”. Uczestnicy zapoznali się z postacią Antoniego Patli, procesami geomorfologicznymi, które ukształtowały rzeźbę Parku (megapowódź) oraz poznali walory przyrodnicze zagłębienia Szeszupy, amfiteatru wodziłkowskiego oraz Góry Cisowej. Zadanie dofinansowane przez Urząd Miasta Suwałki.
d)	organizacja wycieczek pieszych po terenie SPK dla mieszkańców Suwałk w ramach zadania „Suwalska turystyczna rodzinka poznaje SPK” (realizacja uzależniona od pozyskania środków).	VI-IX	W ramach zadania „Suwalska turystyczna rodzinka zwiedza SPK” zorganizowano trzy wycieczki dla mieszkańców Suwałk: - 16 lipca 2022 - fragmentem ścieżki poznawczej „U źródeł Szeszupy” (7 km), w programie: nowa wieża widokowa w Malesowiźnie, panorama na zagłębienie Szeszupy i Wodziłki ze wzniesienia w Bachanowie, zabytkowa molenna i cmentarz starobrzędowców w Wodziłkach, cmentarz ewangelicki w Szeszupce, ognisko w Turtulu (udział 43 os.); - 13 sierpnia 2022 - fragmentem ścieżki poznawczej „Połodowcową rynną jeziora Hańcza” (6 km), w programie: zabytkowa Stara Hańcza z elementami edukacyjnymi nowej ścieżki, rzeka Czarna Hańcza uchodząca do jeziora oraz rezerwat „Jezioro Hańcza”, ognisko w Błaskowiźnie (udział 44 os.); - 10 września 2022 - trasa przez rezerwat „Rutka” do Turtula (5 km), w programie: platforma widokowa na jezioro Linówek i amfiteatr wodziłkowski, głazowisko, molenna starobrzędowców, cmentarz ewangelicki, źródliska rzeki Szeszupa, ognisko w Turtulu (udział 36 os.). Zadanie dofinansowane przez Urząd Miasta Suwałki.
3.	Współpraca z samorządami, organizacjami, instytucjami i punktami informacji turystycznej działającymi na rzecz rozwoju turystyki w regionie.	II-XI	a) Współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego: • dokonano przy udziale pracownika UMWP i przedstawiciela wykonawcy corocznego przeglądu gwarancyjnego i technicznego Miejsc Obsługi Rowerzystów GREEN VELO na terenie Parku. Sporządzono protokół. Nie stwierdzono wad w wykonanych robotach budowlanych podlegających gwarancji.
			b) Współpraca z PROT: • przygotowano raport o ruchu turystycznym na terenie SPK w 2021 roku oraz w sezonie letnim 2022 r. • przeprowadzono procedurę certyfikacji punktu informacji turystycznej SPK, który uzyskał 3 gwiazdki na cztery możliwe; certyfikat ważny do 2024 r. • udostępniono zdjęcia atrakcji SPK do projektu „Turystyczna Szkoła” Polskiej Organizacji Turystycznej.
			c) Współpraca przy organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych: • Fundacja „Kierunek Ultra” - V edycja biegu „ULTRA - HAŃCZA Wiosna” (01-03.04.2022) na pięciu dystansach: 67 km, 102 km, 25 km, 10 km oraz 100 mil; udział 316 zawodników z całego kraju; VII edycja „PREDATHLON - Turtul”

			(27.08.2022), udział ok. 40 zawodników - udostępnienie terenu, przekazanie materiałów promocyjnych. • SUDOVIA GRAVEL 2022 - ultramaraton rowerowy na Suwalszczyźnie na trzech dystansach (20.-22.05.2022), udział 190 zawodników - udzielenie patronatu.
4.	Działalność rekreacyjno-edukacyjna:		
a)	organizacja rajdu rowerowego pn. „Rowerowe Sprzątanie Świata” dla uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych.	IX	W dniach 20.-22 września 2022 r. przeprowadzono XIII edycję „Rowerowego Sprzątania Świata” w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Samochodu oraz akcji „Sprzątanie Świata-Polska 2022”. W akcji udział wzięło łącznie 30 uczniów ze SP w Jeleniewie, Rutce-Tartak i w Wiżajnach, którzy uporządkowali trasy rowerowe prowadzące po terenie Parku.
5.	Podejmowanie działań mających na celu poprawę funkcjonowania szlaków turystycznych i ścieżek poznawczych przebiegających przez teren Parku:		
a)	uzupełnienie drogowskazów informacyjnych na szlakach turystycznych i ścieżkach poznawczych (realizacja uzależniona od pozyskanych środków)	V-XI	Zrealizowano zadanie „Dbamy o drogowskazy na szlakach turystycznych SPK” we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy”. Wymieniono 25 słupków z 84 drogowskazami turystycznymi w wybranych punktach węzłowych szlaków turystycznych na terenie Parku. Opracowano również treści na 250 drogowskazów turystycznych funkcjonujących na terenie Parku. Zadanie dofinansowane przez Województwo Podlaskie.
b)	odnowa oznakowania czarnego szlaku pieszego Mierkinie-Stara Hańcza, szlaku dojściowego „Na Górę Leszczynową” oraz fragmentu niebieskiego szlaku pieszego w Starej Hańczy”.	V-VI	Odnowiono oznakowanie czarnego szlaku pieszego Mierkinie-Stara Hańcza, szlaku dojściowego „Na Górę Leszczynową”, fragmentu niebieskiego szlaku pieszego w Starej Hańczy.
VI	Współpraca z innymi podmiotami w zakresie ochrony Parku		
1.	Współpraca z Zakładem Energetycznym - ochrona gniazd bociana białego na słupach linii energetycznych, montowanie platform.	I-XII	Współpraca z zakładem energetycznym (PGE Dystrybucja Białystok) - ochrona gniazd bociana białego. W 2022 roku zakład energetyczny zamontował na wniosek SPK (z 2021 r.) 6 platform pod gniazda bociana. W 2022 r. SPK zgłosił 14 nowych lokalizacji słupów energetycznych, na których potrzebny jest montaż platform pod gniazda bocianie.
2.	Udział w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzanych w tych planach.	I-XII	Park nie brał udziału w postępowaniach administracyjnych na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzonych w tych planach, ponieważ w 2022 roku żadna z gmin z obszaru Parku nie przystąpiła do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
3.	Uzgadnianie lokalizacji oraz opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów architektonicznych dla obiektów budowlanych	I-XII	Park opiniował projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projekty architektoniczne dla obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem: zgodności z treścią aktów prawnych oraz planem ochrony parku. Zaopiniowano 20 decyzji o warunkach zabudowy (11 opinii

		oraz innych inwestycji pod względem zgodności z treścią aktów prawnych oraz z planem ochrony Parku.		pozytywnych) w tym 15 opinii dotyczących nowej zabudowy siedliskowej. Uczestniczo w licznych wizjach lokalnych oraz w rozprawie sądowej. Uzgodniono 2 lokalizacje i/lub koncepcje architektoniczne budynków podlegających zgłoszeniu do Starostwa Powiatowego w Suwałkach oraz zaopiniowano 10 projektów budowlanych złożonych w postępowaniu o udzielenie pozwolenia na budowę, a do 1 z nich zastosowano zgłoszone przez SPK uwagi.
4.		Współpraca z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w oparciu o art. 124 §1 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko.	I-XII	Współpraca z RDOŚ w oparciu o art. 124 ust. 1 ustawy z dn. 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko oraz na podstawie porozumienia z 2012 r. Współpraca objęła, m.in. 1. konsultacje dot. inwestycji na terenie SPK, 2. aktualizację rozporządzenia w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Hańcza”. Na wniosek SPK z 2021 roku RDOŚ w Białymstoku dokonał zmiany typu i celu ochrony rezerwatu.
VII	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność statutową Parku			
1.		Współpraca ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” - pozyskiwanie środków na dodatkową działalność w zakresie ochrony przyrody - projekt „Chronimy bioróżnorodność naszego podwórka”.	I-II	W ramach pozyskiwania środków na dodatkową działalność w zakresie ochrony przyrody zrezygnowano z projektu „Chronimy bioróżnorodność naszego podwórka”, natomiast złożono wniosek o dofinansowanie projektu „Ochrona walorów krajobrazowych SPK”, na którego realizację uzyskano dofinansowanie ze środków Województwa Podlaskiego w wys. 26 000,00 zł .
2.		Inwentaryzacje przyrodnicze na potrzeby prac nad nowym planem ochrony dla SPK	II-XI	W ramach pozyskiwania środków na inwentaryzacje przyrodnicze na potrzeby prac nad nowym planem ochrony dla SPK przygotowano wniosek „Ochrona walorów krajobrazowych SPK”, który uzyskał dofinansowanie ze środków Województwa Podlaskiego w wys. 26 000,00 zł . W ramach zadania powstał "Operat ochrony walorów krajobrazowych SPK", dokument niezbędny przy tworzeniu planu ochrony parku.
3.		„Ptaki drapieżne SPK” - opracowanie i druk zeszytu edukacyjnego dla dzieci i młodzieży. Projekt kierowany do WFOŚiGW w Białymstoku.	IV-XII	Wniosek „Ptaki drapieżne SPK - opracowanie i druk zeszytu edukacyjnego dla dzieci i młodzieży”, który został złożony do WFOŚiGW w Białymstoku uzyskał dofinansowanie. Kwota dotacji - 11 120,00 zł
4.		„Badania archeologiczne na Górze Cisowej”. Projekt kierowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK do Urzędu Marszałkowskiego WP.	III-XII	Zadanie „Badania archeologiczne Góry Cisowej” skierowane było, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy”, do Urzędu Marszałkowskiego WP. Nie uzyskało dofinansowania.
5.		„Ochrona wartości przyrodniczych i historycznych Góry Zamkowej w Szurpiłach - etap II”. Projekt kierowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” do Urzędu Marszałkowskiego WP.	VII-XI	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie ze środków Województwa Podlaskiego na realizację zadania publicznego pn. „Ochrona wartości przyrodniczych i historycznych Góry Zamkowej w Szurpiłach - etap II”. Kwota dotacji - 32 200 zł .
6.		„Poznaj swoją małą ojczyznę” - wycieczka	V-X	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy”

	krajoznawcza dla laureatów konkursu wiedzy o SPK i Suwałkach. Projekt kierowany do Urzędu Miejskiego w Suwałkach we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK.		uzyskano dofinansowanie ze środków Miasta Suwałki na realizację zadania publicznego pn. „Poznaj swoją małą ojczyznę” – wycieczka dla laureatów konkursu wiedzy o SPK i Suwałkach. Kwota dotacji - 4 360 zł.
7.	„Dbamy o drogowskazy na szlakach turystycznych SPK”. Projekt kierowany ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK do Urzędu Marszałkowskiego WP.	V-XI	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie ze środków Województwa Podlaskiego na realizację zadania publicznego pn. „Dbamy o drogowskazy na szlakach turystycznych SPK”. Kwota dotacji - 13 800 zł.
8.	„Noc Świętojańska w Turtulu” - projekt kierowany do Urzędu Miejskiego w Suwałkach we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy”.	V-VII	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie ze środków Miasta Suwałki na realizację zadania publicznego pn. „Noc Świętojańska w Turtulu”. Kwota dotacji - 2 000 zł.
9.	„Świętojańska Wędrówka w SPK - Przez łopuchowskie głazowisko” - projekt kierowany do Urzędu Miejskiego w Suwałkach ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy”.	V-VI	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie ze środków Miasta Suwałki na realizację zadania publicznego pn. „Świętojańska Wędrówka w SPK - przez łopuchowskie głazowisko”. Kwota dotacji - 3 550 zł.
10.	„Suwalska turystyczna rodzinka poznaje SPK”. Projekt kierowany do Urzędu Miejskiego w Suwałkach ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy”.	VI-IX	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie ze środków Miasta Suwałki na realizację zadania publicznego pn. „Suwalska turystyczna rodzinka zwiedza SPK”. Kwota dotacji - 5 380 zł.
11.	„Fascynujący świat przyrody i kultury SPK - gra terenowa” - projekt kierowany, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” do Urzędu Marszałkowskiego WP.	VII-VIII	Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” uzyskano dofinansowanie ze środków Województwa Podlaskiego na realizację zadania publicznego pn. „Fascynujący świat przyrody i kultury - gra terenowa”. Kwota dotacji - 10 450 zł.
12.	„Ochrona zabytkowych cmentarzy (ewangelickich i cmentarza właścicieli majątku Stara Hańcza) na terenie SPK”. Projekt kierowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK „Kraina Hańczy” do Urzędu Marszałkowskiego WP.	IX-XI	Zadanie nie uzyskało dofinansowania.
13.	Realizacja projektu „Polodowcowa rynna jeziora Hańcza – ścieżka edukacyjna promująca bioróżnorodność najgłębszego jeziora w Polsce oraz jego okolic” ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Podlaskiego i Województwa Podlaskiego.	I-XII	Zakończenie realizacji projektu „Polodowcowa rynna jeziora Hańcza” – ścieżka edukacyjna promująca bioróżnorodność najgłębszego jeziora w Polsce oraz jego okolic” (2020-2022). Efekty projektu: odnowienie i uzupełniono o nowe elementy 10,5 km ścieżki edukacyjnej prowadzącej ze Starej Hańczy do siedziby SPK w Malesowiznie-Turtulu. W ramach zadania wykonano: drewnianą kładkę widokową (81,85 m2), remont obudowy tzw. źródła Aretuzy, miejsce ogniskowego (+4 ławki), 4 szt. równoważnie, 12 rzeźb ryb i ptaków (szczudła), 2 huśtawki, 8 ławek, 50 drewnianych pniaków z imitacją bobrowych zgryzów, remont 3 miejsc odpoczynku, remont dachów 2 wiat, 6 obrotowych konstrukcji edukacyjnych (światowidy, treść i grafika - 72 szt.), 38 tablic edukacyjnych o różnych wymiarach (w jęz. polskim i angielskim, część z podpisami w jęz. Brajla),

				monitoring video zabezpieczający ścieżkę, 2 wieże widokowe w Malesowiznie i Przełomce, parking na 10 miejsc postojowych w Malesowiznie. Dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Podlaskiego. Całkowity koszt: 1 633 082,03 zł.
VIII	Prace gospodarcze			
	1.	Bieżące prace remontowe i konserwatorskie infrastruktury ścieżek edukacyjnych: „Opowieści Turtula” i „Wokół jeziora Jaczno”.	V-VI	Zabezpieczenie impregnatem drewnianych konstrukcji oraz uzupełnienie zniszczonych fragmentów kładek i tablic ścieżek edukacyjnych: „Opowieści Turtula” i „Wokół jeziora Jaczno”.
IX	Inne			
	1.	Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach dotyczących zakresu działalności SPK.	II-XII	1. Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach: 11.02.2022 - szkolenie „Rozpoznawanie drzew i krzewów w stanie bezlistnym”, Warszawa 26.04.2022 - terenowe warsztaty geomorfologiczne i geobotaniczne, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej 11.05.2022 - Gala Finałowa Podlaskiej Marki Roku 12-14.05.2022 - XXXVI Krajowe Seminarium Malakologiczne, Toruń 24.05.2022 - I Międzynarodowa Konferencja „Perły w koronie podlaskiej przyrody” w Narwiańskim Parku Narodowym 8.09.2022 - posiedzenie Komisji dotyczącej opracowania „Programu Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Suwałki na lata 2023-2032” 14-15.09.2022 - warsztaty chiropterologiczne, Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej, Gołdap 21.-23.09.2022 - II Ogólnopolska Konferencja „Inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy w parkach krajobrazowych”, Garbatka-Zbuczyn 28.10.2022 - posiedzenie Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Białymstoku 28.10.2022 - udział w otwarciu wystawy „Geologia i krajobraz WPN”, Muzeum Wigier w Starym Folwarku 07.-08.11.2022 - narada Porozumienia Parków Krajobrazowych Polski (Umianowice) 09.11.2022 - udziału w webinarium „Rola Inspekcji Ochrony Środowiska w zwalczaniu przestępstw przeciwko środowisku” 17.-18.11.2022 - spotkanie z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego i pozostałych podlaskich parków krajobrazowych (Łomża) 18.11.2022 - Narada Techniczno-Gospodarcza w Nadleśnictwie Suwałki 01.12.2022 - Finał Konkursu Wiedzy Ekologicznej 2022/2023 07.12.2022 - odbiór nagrody na Gali Jubileuszowej Europejskich Dni Dziedzictwa
	2.	Organizacja posiedzenia Rady Parku.	VII	W dniu 1 lipca 2022 r. o w siedzibie Parku odbyła się Rada SPK, podczas której przedyskutowano m.in. tematy dotyczące stanu realizacji projektów ze środków

				UE, Województwa Podlaskiego i WFOŚiGW w Białymstoku oraz projektu ochrony bioróżnorodności - zadania strategicznego Województwa Podlaskiego, planowanego do realizacji w następnej perspektywie finansowej (2021-2027).
X.	Poza planem pracy			<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestniczo w pracach komisji konkursowej Powiatowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w przyrodzie naszego regionu” oraz przekazano nagrody w postaci wydawnictw SPK na ww. konkurs. 2. W dniu 22 kwietnia 2022 r. we współpracy z Suwalskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach zorganizowano warsztaty dla nauczycieli na ścieżce „Opowieści Turtula”. 3. W dniu 30 czerwca, 14 lipca i 25 sierpnia zorganizowano pobyt dzieci i młodzieży na terenie SPK w ramach półkolonii organizowanych przez Suwalski Ośrodek Kultury. 4. Podpisano umowę współpracy z Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Edukacji, Kultury i Przedsiębiorczości „JASNE ŻYCIE” w sprawie organizacji festiwalu SUDOVIAN: WEYZE integracyjno-edukacyjny festiwal historyczny. 5. We współpracy z Stowarzyszeniem Miłośników SPK „KRAINA HAŃCZY” zakupiono film promocyjny SPK. 6. W ramach obchodów Ogólnopolskiego Dnia Parków Krajobrazowych w dniu 10 września zorganizowano wycieczkę pieszą przez rezerwat „Rutka” do Turtula. 7. Współudział w organizacji Międzyszkolnego Konkursu Przyrodniczego organizowanego przez SP Nr 10 w Suwałkach. 8. Współorganizacja z samorządem gminy Sejny, pobytu na Suwalszczyźnie litewskiej grupy z Janawy w ramach projektu „Aktywna turystyka w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe na obszarze transgranicznym” nr LT-PL-5R-390. Projekt współfinansowany przez UE w ramach Programu Współpracy InterregV-A Litwa – Polska 2014-2020. 9. Wymiana poszycia dachu budynku gospodarczego przy siedzibie SPK w Malesowiznie. Remontu dokonano ze środków inwestycyjnych. Całkowity koszt: 246 059,51 zł 10. Udrożniono fragmenty niebieskiego szlaku wzdłuż jeziora Hańcza - odkrzaczono ścieżkę i wykonano dwie kładki w miejscach podmokłych. 11. Wyremontowano dwie ziemne piwniczki (Dzierwany, Malesowizna) – miejsca hibernacji nietoperzy. 12. Wykonano bariereki ogrodzeniowe przy wierzy widokowej w Malesowiznie i przy oczyszczalni ścieków przy siedzibie SPK.